

METODICKÝ POSTUP POUŽÍVANIA METÓDY VIZUÁLNA TECHNIKA UČENIA

prostredníctvom série didaktických pomôcok TROCHA INAK

Téma: Vyvodenie, porozumenie a fixácia foném a grafém pomocou Vizualnej techniky učenia. Cieľom je rozvíjať fonematické a fonologické uvedomovanie, sémantické porozumenie, multisenzorickú integráciu a dlhodobú fixáciu písmen prostredníctvom vizuálno-auditívneho, sémantického a motorického prepojenia.

Veková skupina: predprimárne a primárne vzdelávanie

Didaktická oblasť: Jazyk a komunikácia / Predčitateľské zručnosti / Grafomotorika

Metóda: Vizualna technika učenia

Zdrojová metodika: Vizualna technika učenia

Autorka: Ing. Mária Zimová | autorka metódy Vizualna technika učenia | ZIMOVA SYSTEM

OBSAH METODICKÉHO POSTUPU

POUŽÍANIA METÓDY VIZUÁLNA TECHNIKA UČENIA

I. FÁZA – PERCEPCIA A EMOCIONÁLNE PREPOJENIE

KROK 1. Oboznámenie dieťaťa s nápovednou ilustráciou

KROK 2. Edukačná rozprávka – Ako sa z pospájaných paličiek stali písmená

II. FÁZA – ZVUK, RYTMUS A REČ

KROK 3. Melódia abecedy – Písmenkové dobrodružstvo s príbehom

KROK 4. Ozvučené písmená – Rytmus, ktorý učí čítať

KROK 5. Edukačná pesnička – Abeceda TROCHA INAK

III. FÁZA – VIZUÁLNO–MOTORICKÁ AKTIVITA

KROK 6. Narativita – Práca s edukačnými kartičkami

KROK 7. Edukačná maľovanka – Vizúálne a grafomotorické upevnenie

KROK 8. Motivačno-motorická predpríprava

KROK 9. Grafomotorická integrácia

KROK 10. Hravá fixácia učiva – Tvorivá stabilizácia poznatkov

IV. FÁZA – MULTISENZORICKÁ FIXÁCIA A MOTIVÁCIA

KROK 11. Taktilná stimulácia

KROK 12. Motivačný a stimulačný prvok – Edukačné nálepky

V. FÁZA – SYSTEMATICKÁ EXPOZÍCIA A AUTOMATIZÁCIA

KROK 13. Systematická expozícia grafických znakov – Písmenkový pomocník

KROK 1. OBOZNÁMENIE DIEŤAŤA S NÁPOVEDNOU ILUSTRÁCIOU

Kľúčové slová: (pomenovanie nápovednej ilustrácie, sémantický význam nápovednej ilustrácie, vizuálna zhoda nápovednej ilustrácie s grafémou, vytvorenie stabilnej didaktickej kotvy)

Pomôcka: Abeceda TROCHA INAK – edukačné kartičky, Nápovedné obrázky Abeceda TROCHA INAK 2v1

Cieľ vyučovacieho kroku: Vytvoriť stabilnú vizuálno-sémantickú kotvu medzi nápovednou ilustráciou a grafémou. Zaviest' dieťa do procesu vytvárania mentálnej reprezentácie písmena prostredníctvom obrazu, významu a zvuku, t. j. znižovať abstraktnosť grafémy a súčasne aktivovať multisenzorické učenie (obraz – zvuk – význam).

Postup:

1.1 Vizuálna prezentácia nápovednej ilustrácie

Pedagóg ukáže dieťaťu nápovednú ilustráciu podľa preberaného písmena (napr. A ako Anjel).

Vysvetlí, že **nápovedná ilustrácia a prislúchajúce písmeno sa tvarovo podobajú**.

Ide o zámerné spojenie tvaru grafického znaku (grafémy) s ilustráciou na základe ich vzájomnej vizuálnej príbuznosti (zhody). Týmto krokom sa dieťa opiera o vizuálny systém, ktorý je v ranom učení dominantným kanálom.

1.2 Sémantické pomenovanie a porozumenie nápovednej ilustrácie

Pedagóg spoločne s dieťaťom pomenúva, čo na nápovednej ilustrácii vidí, zároveň podporuje spontánne jazykové vyjadrovanie a aktiváciu slovnej zásoby dieťaťa.

Následne prečíta k nápovednej ilustrácii prislúchajúci zveršovaný príbeh – „básničku“, ktorá slúži ako didaktický naratívny rámec. Básnička prepája sémantiku (význam), melódiu reči (prozódium) a emočný aspekt učenia. Básničku je vhodné čítať pri každom opakovaní vyvodzovaného písmena (rytmizácia a emočné prežívanie podporujú dlhodobú retenciu).

1.3 Fixačné otázky po prečítaní básničky

Po prečítaní básničky pedagóg kladie dieťaťu **jednoduché otázky s obsahovým a sémantickým zámerom v nadväznosti na dejovú líniu prečítanej básničky**, napr.: „Kto bol v básničke?“ „Čo robil?“ „Kde sa nachádzal?“ „Na čo sa používa?“ „Je na jedenie?“ „Ako chutí?“ „Akej je farby?“ „Kto ho/ju používa?“ „Čo rád/-a robí?“ „Kde žije?“ „Z čoho je vyrobený/-á?“ „Má krídla?“ „Koľko má nôh?“ „Aké zvuky vydáva?“ atď.

Cieľom je, aby dieťa porozumelo symbolike nápovednej ilustrácie a aktívne si ju vizuálne vybavovalo z pamäti.

1.4 Fonematické uvedomenie

Pedagóg vysloví slovo, pomenuje nápovedný obrázok pričom silou a farbou hlasu zvýrazní prvú hlásku napr.: „Anjel – **A** – **A** – **A** – Anjel“ (Anjel začína na A. Počuješ A?)

Pri vyslovovaní pedagóg vizuálne **ukáže na písmeno A, ktoré je „nosnou kostrou“ nápovednej ilustrácie** a súčasne artikulačne zreteľne modeluje hlásku A. Cieľom je, aby si dieťa spájalo vizuálnu podobu grafémy s akustickou stopou fonémy.

1.5 Aktívne prepájanie vizuálneho a auditívneho kanála

Dieťa opakuje slovo a hlásku, sleduje tvar písmena a vyslovuje ho.

Pohyb pier, hlasový prejav a vizuálne vnímanie spolu vytvárajú multisenzorickú integráciu.

Tento proces formuje základ fonematicko-grafémovej korešpondencie, ktorá je kľúčová pre čítanie.

Pedagogické odporúčania: Časovanie edukačnej aktivity (KROK 1) je približne 10 minút na jedno písmeno, pričom dĺžka trvania sa prispôsobuje úrovni sústredenia a individuálnym schopnostiam dieťaťa. Rytmus vyučovania je vhodné nastaviť tak, aby časový priestor bol dostatočne veľký na to, aby sa dieťaťu umožnil dostatočný čas na upevnenie vizuálno-sémantickej kotvy a fonematickej asociácie. Repetícia učiva by mala prebiehať bezprostredne po aktivite a následne v nasledujúci deň, aby sa podporila konsolidácia pamäťovej stopy a prechod informácie z krátkodobej do dlhodobej pamäti.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROK 1: Tento krok predstavuje vstupnú bránu do Vizuálnej techniky učenia. Vytvára stabilný didaktický most medzi obrazom, zvukom a významom. Učenie prebieha v logickej postupnosti od vizuálneho rozpoznania k auditívnemu uvedomeniu, cez sémantické uvedomenie k fonematickému rozlišovaniu. Vďaka emocionálnemu a sémantickému ukotveniu sa zvyšuje dlhodobá zapamätateľnosť, motivácia a generalizácia poznatku.

KROK 2. EDUKAČNÁ ROZPRÁVKA – AKO SA Z POSPÁJANÝCH PALIČIEK STALI PÍSMENÁ

Kľúčové slová: (naratívna kotva, sémantické porozumenie, vizuálno-emočné ukotvenie, asociatívne učenie, motivácia, zážitkové učenie)

Pomôcka: Edukačná rozprávka – Abeceda TROCHA INAK: Ako sa z pospájaných paličiek stali písmená (oficiálny YouTube kanál TROCHA INAK)

Cieľ vyučovacieho kroku: Vytvoriť u dieťaťa naratívny rámec učenia, ktorý premostí svet fantázie s procesom osvojovania grafém. Rozvíjať schopnosť vnímať písmená ako zmysluplné obrazové symboly s vlastným významom, tvarom a príbehom.

Podporiť emočné a vizuálne ukotvenie písmen, asociatívne myslenie a motiváciu k učeniu prostredníctvom zážitku, nie mechanického drilu. Umožniť dieťaťu pochopiť, že písmená nie sú len neznáme, poohýbané a pospájané paličky, ktorým rozumie iba dospelý svet, ale že každé písmeno má svoj vlastný zmysel, tvar a príbeh.

Cieľom je transformovať abstraktný vizuálny symbol na zmysluplný a zapamätateľný obrazový znak, vytvoriť emočné ukotvenie a naratívny rámec učenia, ktorý pripraví dieťa na upevnenie princípu vizuálno-sémantickej kotvy a fonematickej asociácie v ďalších krokoch Vizuálnej techniky učenia. Edukačná rozprávka zároveň funguje ako úvodná aktivácia pre celý proces Vizuálnej techniky učenia, pretože vytvára emocionálny a významový kontext pre všetky nasledujúce kroky.

Postup:

2.1 Úvodné navodenie situácie – svet pospájaných a poohýbaných paličiek

Pedagóg prostredníctvom úvodného rozhovoru aktivuje u detí zvedavosť, anticipáciu a vytvorí motivačné pole pre naratívny zážitok pomocou edukačnej rozprávky.

Nasledovným rozprávaním pripraví kognitívnu pôdu pre naratívny zážitok: „**Poznáte tie zvláštne symboly, ktoré sú všade v knihách, na plagátoch či na tabuli? Dospelí im hovoria písmená, ale pre veľa detí vyzerajú len ako poohýbané a pospájané paličky. Veľa detí nevie, čo presne tieto písmená znamenajú, ale všetci dospelí tvrdia, že majú nejaké mená.**“

Nasleduje krátky rozhovor, v ktorom deti spontánne vyjadrujú svoje predstavy o tom, čo by tie „pospájané a poohýbané paličky“ mohli znamenať, ako ich ony samy vnímajú a akými slovami či názvami by tieto zvláštne tvary pomenovali.

2.2 Sledovanie rozprávky – emocionálne a vizuálne zapojenie

Deti sledujú rozprávku *Ako sa z pospájaných paličiek stali písmená*, ktorá ich uvedie do sveta, kde písmená ešte neboli zrozumiteľné, ale vyzerali len ako poohýbané a pospájané paličky bez významu. Rozprávka ukazuje, ako sa jedného dňa stalo niečo čarovné, z týchto nepochopiteľných tvarov sa zrazu stali postavičky a predmety, ktorým deti rozumeli: z A sa stal Anjel, z C sa stala Cibuľa, z L sa stal Lampáš, z H stal Hrad.

Pedagóg počas sledovania upozorňuje: „Pozri, písmenká už nie sú len pospájané a poohýbané paličky, ale zmenili sa na obrázky, ktoré všetci poznáme a majú svoj príbeh.“

Cieľom edukačnej rozprávky je odstrániť strach z neúspechu a z abstraktných znakov, prebudiť zvedavosť a odvahu učiť sa, keďže písmená majú tvar a význam, ktoré dieťa zrazu pomocou obrázkov spozná.

2.3 Post-rozprávkový rozhovor – sémantické otázky

Po pozretí rozprávky vedie pedagóg s deťmi krátky reflexívny rozhovor, ktorého cieľom je upevniť pochopenie deja a významu premeny písmen.

Učiteľ sa pýta otázky, ktoré pomáhajú dieťaťu pomenovať a verbalizovať vizuálny zážitok:

„Ako vyzerali písmenká na začiatku príbehu?“

„Prečo im deti nerozumeli?“

„Čo sa stalo, keď prišlo čaro?“

„Na aké obrázky sa písmenká premenili?“

„Ktoré písmenko sa ti páčilo najviac a prečo?“

Takto vedený rozhovor umožňuje dieťaťu pochopiť symbolickú premenu abstraktných tvarov na zrozumiteľné obrazy, rozvíja jeho sémantické uvedomovanie a schopnosť rozprávať o tom, čo videlo a prežilo.

2.4 Spontánna reprodukcia a prepojenie s vizuálnou pamäťou

Deti môžu následne nakresliť písmenko alebo postavu z edukačnej rozprávky, ktorú si zapamätali, resp., ktorá sa im páčila najviac, alebo ju opísať vlastnými slovami.

Tým sa aktivuje spontánne vyjadrovanie, naratívna rekapitulácia a vizuálna pamäť, tri kľúčové piliere dlhodobej retencie.

Pedagogické odporúčania: Časovanie edukačnej aktivity (KROK 2) je približne 15–20 minút vrátane rozhovoru po rozprávke. Aktivitu možno realizovať na začiatku tematického bloku alebo vyučovacieho dňa, pretože plní funkciu motivačného a emočného naladenia.

Edukačnú rozprávku je vhodné zaradiť pred vyvodzovaním nového písmena, aby vytvorila prípravný rámec pre vizuálno-sémantickú asociáciu (KROK 1).

Opakovanie rozprávky (napr. raz týždenne) posilňuje dlhodobú konsolidáciu pamätevej stopy a podporuje transfer do fonematickej roviny. V skupinovej práci je vhodné využiť kolektívnu diskusiu, dramatizáciu alebo pohybové spracovanie deja, čím sa aktivuje aj kinestetická pamäť.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROK 2: Tento krok predstavuje vstup do sveta abecedy cez naratívny zážitok. Rozprávka transformuje abstraktný tvar písmena na zmysluplný symbol s emóciou, dejom a zvukom, čím vytvára most medzi vizuálnym, verbálnym a fonologickým spracovaním. Pôsobí ako naratívna a emocionálna kotva, ktorá zvyšuje zapamätateľnosť, motiváciu a pozitívny vzťah k čítaniu.

KROK 3. MELÓDIA ABECEDY – PÍSMENKOVÉ DOBRODRUŽSTVO S PRÍBEHOM

Kľúčové slová: (fonemické uvedomovanie, sluchová diferenciacia, rytmizácia, auditívno-vizuálna asociácia, multisenzorické učenie, pozitívna emočná fixácia)

Pomôcka: Didaktická séria *Melódia abecedy – písmenkové dobrodružstvo s príbehom* (oficiálny YouTube kanál TROCHA INAK), *Abeceda TROCHA INAK – edukačné kartičky*, *Nápovedné obrázky Abeceda TROCHA INAK 2v1*

Cieľ vyučovacieho kroku: Rozvíjať fonemické uvedomovanie a sluchovú diferenciaciu prostredníctvom rytmizovaného, auditívneho zážitku a príbehovej štruktúry, ktorá obsahovo naväzuje na zveršované príbehy „básničky“ v KROKU 1. Cieľom je, aby dieťa spájalo zvuk hlásky s vizuálnym tvarom písmena, vedome ho vnímalo, rytmizovalo a napodobňovalo. Aktivita podporuje sluchovú pozornosť, rečovú pamäť, fonemickú analýzu a syntézu, pričom využíva jeden z princípov Vizualnej techniky učenia, t. j. zhodu tvaru grafémy s nápovednou ilustráciou a rytmické opakovanie fonémy.

Postup:

3.1 Motivačný vstup

Učiteľ motivuje deti krátkym oznamom a ukážkou nápovedného obrázka k prislúchajúcemu písmenu, ktoré práve pedagóg s deťmi vyvodzuje: „Dnes budeme počúvať, aký zvuk hovorí písmenko napr. A.“ Pričom priamo v nápovednom obrázku pedagóg prstom obťahuje jednotlivé línie grafémy, ktoré sú jeho prirodzenou súčasťou – „nosnou kostrou“. Dieťa sa sústreďuje na obraz (písmeno a nápovednú ilustráciu) a očakáva aký zvuk (hlásku), bude počuť v didaktickej úlohe, ktorá mu bude pustená prostredníctvom edukačného videa. Cieľom tohto motivačného postupu je aktivácia pozornosti a auditívneho vnímania pred hlavným zážitkom – sledovaním edukačného videa.

3.2 Príbehový rámec – aktívna imitácia

Pedagóg v úvode oboznámi deti s tým, čo ich čaká: „Dnes sa pozrieme, ako naše písmenko ožije svojím hlasom.“ Na obrazovke sa objaví písmenko spolu s nápovedným obrázkom, v ktorom je samotná graféma nosnou kostrou ilustrácie. Graféma jemne pulzuje, aby dieťa vnímalo jej tvar a uvedomovalo si spojenie medzi písmenom a nápovednou ilustráciou. Následne pedagóg pustí krátky príbeh o danom písmenku (napr. „A ako Anjel“), ktorý je obsahovo prepojený so zveršovanými básničkami na edukačných kartičkách. V príbehu sa prirodzene objavuje zvuk (rytmizovaná fonéma) daného písmena v nadväznosti na príbehovú štruktúru, čo pomáha dieťaťu porozumieť jeho významu a rytmu. Odporúča sa, aby si deti prvýkrát video pozreli bez opakovania zvuku, aby mohli predvídať, čo sa v príbehu udeje. Pri druhom sledovaní edukačného videa pedagóg vyzve deti, aby sa aktívne zapojili: „Poďme spolu hovoriť zvuk tak ako Anjel – Aaaaa Aaaa Aaaa!“ Deti napodobňujú zvuk, rytmus a intonáciu, môžu tlieskať, ťukať alebo sa pohybom zapojiť do rytmu. Týmto spôsobom dochádza k prepojeniu zvuku (fonémy), vizuálneho obrazu (grafémy a ilustrácie) a pohybu (kinestetického vnemu). Cieľom je rozvoj sluchovej pozornosti, rytmického cítenia, formovanie fonemicko-grafémovej stopy prostredníctvom multisenzorickej skúsenosti.

3.3 Zážitková fixácia – radosť z ozvučenia písmena

Učiteľ po aktivite deti pochváli a vedie ich k uvedomeniu si nového poznatku:

„Vidíte? Písmenká nie sú len obrázky, každé má svoj hlas a svoj rytmus.“

Nasleduje krátka zážitková fixácia, deti si môžu zaspievať zvuk písmena, vytlieskať jeho rytmus alebo ho pohybom znázorniť. Cieľom je, aby si dieťa spájalo písmeno nielen so zrakovým tvarom, ale aj so zvukom, rytmom a emóciou, čo podporuje dlhodobé zapamätanie a pozitívny vzťah k učeniu.

Pedagogické odporúčania: Časovanie aktivity je cca 10–12 minút na jedno písmeno.

K upevneniu je vhodné využiť krátke denné opakovanie (1 -2 minúty na začiatku hodiny), čím dochádza opäť k dlhodobej retencii nadobudnutého poznatku. Nehodnoťte presnosť výslovnosti, cieľom je rytmické uvedomenie si zvuku a pozitívny vzťah k rečovej aktivite.

Podporujte spontánnosť a vlastné prejavy detí (napr. vymyslenie rytmického sprievodu alebo gesta). Aktivitu je možné dopĺňať výtvarným alebo pohybovým spracovaním písmena, napr. „nakresli nápovedný obrázok, ako spieva svoj zvuk“.

Veľmi obľúbenou doplnkovou aktivitou je edukačná hra na „Ozvenu“, t. j. deti opakujú zvuk po pedagógovi ako ozvena. Taktiež môžete deti nechať zaznamenať písmenko/nápovedný obrázok farbou alebo kresbou podľa toho, ako ho „počujú“.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROK 3: Didaktické séria videí Melódia abecedy učí deti počúvať, vnímať a prežívať zvuky písmen v rytmickom a zábavnom kontexte. Spája vizuálny tvar písmena s jeho zvukovou a emočnou stopou, čím sa podporuje rozvoj predčitateľských zručností a pripravuje dieťa na automatizáciu čítania.

TROCHA INAK

VIZUÁLNA TECHNIKA UČENIA

KROK 4. OZVUČENÉ PÍSMENÁ – RYTMUS, KTORÝ UČÍ ČÍTAŤ

Kľúčové slová: (fonemické uvedomovanie, rytmus reči, auditívna percepcia, artikulácia, multisenzorické učenie)

Pomôcka: Didaktická séria *Ozvučené písmená – rytmus, ktorý učí čítať* (oficiálny YouTube kanál TROCHA INAK)

Cieľ vyučovacieho kroku: Podporiť rozvoj fonemického uvedomovania, rytmického cítenia a sluchovej diferenciacie prostredníctvom prepojenia zvuku, rytmu, tvaru a významu písmena v nadväznosti na príbehovú štruktúru z KROKU 1 a z KROKU 3. Dieťa sa učí počúvať, rytmizovať a vyslovovať hlásku v spojení s nápovednou ilustráciou, čím si vytvára zmyslovú a významovú oporu pre čítanie.

Postup:

4.1 Rytmizovaná výzva – aktivácia pozornosti

Video sa začína rytmizovanou hlasovou výzvou napr: „A – A – A – Anjel,“ vyslovenou vo štvordobom tempe. Rečovo-rytmická štruktúra upúta pozornosť dieťaťa a vedie ho k predvídateľnému, sluchovo orientovanému opakovaniu. Po rytmickej výzve nasleduje krátky oznam: „Priprav sa, o chvíľu to začne!“, ktorý vzbudzuje očakávanie a zvyšuje sústredenie dieťaťa na ďalší podnet. Tento moment vytvára prehľadnú štruktúru deja a signalizuje prechod do novej fázy. Cieľom je aktivovať auditívnu pozornosť, stimulovať rytmické cítenie a pripraviť dieťa na sluchové spracovanie fonémy v rytmizovanom tempe.

Učiteľ pred samotným edukačným videom deti povzbudí: „Počúvajte, ako naše písmenko v rytme hovorí svoj zvuk.“

4.2 Vizuálno-auditívna aktivácia – spojenie zvuku a obrazu

Na obrazovke sa objaví napr. písmeno A spolu s vizuálne zhodnou nápovednou ilustráciou Anjela, vytvorenou podľa princípov Vizuálnej techniky učenia, pričom samotná graféma tvorí „nosnú kostru“ ilustrácie.

Graféma jemne pulzuje, čím podporuje uvedomenie si tvaru a jeho prepojenia s významom. Deti sledujú, ako sa písmeno spája so zvukom hlásky A, ktorý sa opakovane ozýva v rytmickej štruktúre. Cieľom je vytvoriť prepojenie medzi vizuálnym vnemom (tvar grafémy), auditívnym vnemom (zvuk fonémy) a sémantickým obsahom (Anjel). Opakovaná rytmická výzva „A – A – A – Anjel“ v kombinácii s jemným zvukovým podkladom vedie deti k spontánnemu napodobňovaniu hlásky, čím sa posilňuje výslovnosť, pamäť a schopnosť priradiť hlásku k písmenku.

4.3 Zvukovo-rečová aktivita – rytmus a artikulácia

Po krátkom čase nasleduje trojité opakovanie rytmického zvuku A – A – A, sprevádzané jemným hudobným podkladom. Na to nadväzuje dvoj-rytmický úder, ktorý signalizuje vyslovenie celého slova „Anjel“. Deti sa pridávajú, napodobňujú rytmus, artikuláciu a intonáciu. Môžu tleskať, ťukať prstami alebo pohybom vyjadriť tvar písmena A. Táto rytmická štruktúra vedie dieťa k pomalému a vedomému vysloveniu najprv hlásky, potom slova, čím sa posilňuje prepojenie sluchového vnímania, artikulácie a významového porozumenia. Celá fáza systematicky podporuje fonemické uvedomovanie a vytvára stabilný

základ pre prácu s grafémou aj v iných didaktických úlohách.

4.4 Zážitková fixácia

Pedagóg po aktivite deti pochváli a pomôže im uvedomiť si nový objav:

„Vidíte? Písmenká nielen, že majú svoj tvar a podobu ale majú aj svoj vlastný rytmus.“

Nasleduje zážitková fixácia, v ktorej deti rytmicky vytlieskávajú, vyspevujú alebo pohybom znázorňujú rytmus hlásky A, zatiaľ čo rytmicky vyslovujú: „A – A – A – Anjel“.

Rytmizácia tu pôsobí ako motorický aj akustický stabilizátor, spevňuje zvukovú predstavu fonémy a podporuje jej uchovanie v pamäti. Cieľom je využiť v edukačnom procese silu rytmu a rytmizácie na upevnenie fonematicko-grafémovej korešpondencie, aktivovať viacero zmyslových dráh naraz (zrak, sluch, pohyb) posilniť dlhodobú pamäťovú stopu a vytvoriť pozitívny emočný zážitok z učenia.

Pedagogické odporúčania: Celková dĺžka aktivity je 10–12 minút na jedno písmeno, pričom rytmická štruktúra videa umožňuje rýchlu adaptáciu a opakovanie. Na upevnenie učiva je vhodné zaradiť krátke denné opakovanie (1–2 minúty na začiatku hodiny), dieťa sa tak znovu napojí na rytmus hlásky a postupne ju automatizuje. Pedagóg môže modelovať rytmus, predvedie hlasom, pohybom alebo gestom, čím deti získajú prirodzenú oporu pri imitácii. Nehodnoťte presnosť výslovnosti, cieľom nie je dokonalá artikulácia, ale uvedomenie si rytmu a zvuku fonémy. Deti majú získať pocit, že „každé písmenko má hlas a rytmus“. Podporujte spontánnosť, experimentovanie a sebvýjadrenie. Každé dieťa môže rytmus interpretovať po svojom (iným tempom, hlasitosťou, gestom či melódiou).

Odporúčané formy doplnenia tejto aktivity sú napr.:

- pohybová dramatizácia (deti telom znázorňujú rytmus alebo tvar písmena/nápovedného obrázka),
- výtvarné spracovanie (po aktivite môžu deti nakresliť alebo namaľovať písmenko/nápovedný obrázok, ako „spieva svoj rytmus“),
- hudobno – rytmické doplnenie pre stabilizáciu fonematického a fonologického uvedomovania (využite jednoduché rytmické nástroje ako bubienok, triangel, drevené paličky).

Odporúča sa, aby si deti prvýkrát video pozreli bez opakovania zvuku, aby mohli predvídať, čo sa v danom edukačnom videu udeje. Pri druhom sledovaní edukačného videa pedagóg vyzve deti, aby sa už aktívne zapojili.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROK 4: Didaktická séria videí Ozvučené písmená – rytmus, ktorý učí čítať učí deti vnímať, počúvať a prežívať zvuky foném prostredníctvom rytmu a obrazu. Spája vizuálny tvar písmena s jeho zvukovou a emočnou stopou, čím posilňuje rozvoj predčitateľských zručností, sluchovej pozornosti a automatizácie čítania jednotlivých grafém.

KROK 5. EDUKAČNÁ PESNIČKA – ABECEDA TROCHA INAK

Kľúčové slová: (hudobno-fonetická integrácia, auditívno-vizuálna synchronizácia, emocionálne učenie, motivačno-fixačný prvok)

Pomôcka: Edukačná pesnička – Abeceda TROCHA INAK (oficiálny YouTube kanál TROCHA INAK)

Cieľ vyučovacieho kroku: Podporiť automatizáciu zvukovo-tvarových väzieb grafém prostredníctvom hudby, rytmu a spevu, ktoré aktivujú viacero zmyslových kanálov naraz. Pesnička má stimulačno-motivačný a fixačný charakter, pomáha deťom upevniť poznatky získané v predchádzajúcich krokoch, odbúrava stres a vytvára pozitívne emočné prežívanie učenia. Ide o zhudobnenie zveršovaných príbehov „básničiek“ z KROKU 1, ktoré dieťa už pozná z vyučovania. Hudobné spracovanie týchto básničiek premieňa verbálny obsah na rytmicko-melodickú štruktúru, čím sa zvyšuje zapamätateľnosť sémanticko – vizuálnej väzby jednotlivých grafém.

Postup:

5.1 Úvodná motivácia

Pedagóg deťom vysvetlí, že pesnička im pomôže „zaspievať si všetky písmenká, ktoré už poznajú z príbehov a básničiek“ (z KROKU 1 a u KROKU 3) Spoločne sa naladia na spievanie krátkym „zahriatím“, tleskaním alebo pohybom do tempa.

Pedagóg zároveň aktivizuje deti otázkou napr.: „Pamätáte si básničku k Anjelovi, k písmenku A ako Anjel? Poďme si ju teraz spolu zaspievať!“

5.2 Hudobno-vizuálna integrácia

Z didaktického hľadiska je vhodné, aby si deti edukačnú pesničku najskôr iba vypočuli, bez okamžitého zapájania sa do spevu. Prvé vypočutie slúži na oboznámenie sa s melódiou, rytmom a tempom skladby, čím sa podporuje auditívna pozornosť a vytvára sa základ pre správne fonetické a rytmické napodobnenie. Až po prvom vypočutí edukačnej pesničky je vhodné deti postupne zapojiť do spoločného spevu, v tejto fáze už dokážu lepšie vnímať melodickú líniu, rytmické členenie i artikuláciu slov, čím sa učenie stáva prirodzenejším, koordinovanejším a efektívnejším. T. j. deti sledujú hudobno – edukačné video, v ktorom sa písmenko objaví v rytme pesničky. Každé písmeno je sprevádzané nápovednou ilustráciou podľa princípov Vizuálnej techniky učenia. Edukačná pesnička zhudobňuje zveršované básničky z KROKU 1, ktoré sa tu premieňajú na hudobno-rytmický zážitok. Vďaka melódii sa rečový rytmus prirodzene zosúladzuje s hudobným, čím dochádza k intuitívnemu osvojeniu poradia písmen a upevneniu zvukovo-vizuálnych väzieb. Cieľom je rozvíjať auditívnu pamäť, rytmicko-rečové spracovanie jazyka a podporiť sekvenčné myslenie potrebné pre čítanie.

5.3 Zážitková fixácia

Po vypočutí a spoločnom zaspievaní edukačnej pesničky Abeceda TROCHA INAK nasleduje zážitková fixácia, ktorej cieľom je prehĺbiť porozumenie obsahu a podporiť dlhodobé pamäťové uchovanie prostredníctvom tvorivej a multisenzorickej aktivity.

Deti môžu pesničku opäť zaspievať samostatne, tentoraz bez hudobného podkladu. Alternatívne môžu vyťukávať alebo vytlieskávať rytmus piesne na lavici, prstami či rytmickými nástrojmi, ide o formu motoricko-auditívneho precvičenia, ktorá podporuje vnímanie tempa, rytmu a rečového akcentu. Ďalšou možnosťou je výtvarné spracovanie, kde deti môžu nakresliť to, čo sa v pesničke spievalo (napr. postavičku či situáciu z verša). Takto dochádza k vizuálno-semantickému upevneniu textu. Pedagóg môže aktivitu rozšíriť aj o pantomímu, deti sa pohybom pokúsia „zahrať“, čo sa v pesničke spievalo. Edukačnú pesničku je vhodné doprevádzať jednoduchým tancom alebo pohybovou interpretáciou, ktorá podporuje kinestetické učenie a pomáha deťom lepšie vnímať rytmus, tempo a dynamiku hudby.

Pedagogické odporúčania: Časovanie aktivity je 10–15 minút vrátane diskusie a záverečného opakovania. Pesničku je možné využívať vo vyučovacom procese denne alebo cyklicky (napr. ako ranný rituál, záverečné uvoľnenie alebo premostenie medzi aktivitami). Nehodnoťte spev, cieľom je vnímanie melódie, rytmu a foném, nie hudobný výkon. Podporujte spontánne zapojenie detí, môžu si vybrať písmeno/nápovedný obrázok, zaspievať svoj verš alebo vytvoriť pohybový sprievod. Edukačnú pesničku je možné využiť aj na rozvoj sluchovej diferenciácie, t. j. deti môžu určovať, o ktorom písmenku sa v pesničke spievalo, alebo napodobniť rytmus daného verša. Edukačná pesnička má aj uvoľňujúcu funkciu, pomáha odbúravať napätie, znižuje stres z učenia a zvyšuje motiváciu prostredníctvom emócie a hudby.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROK 5: Edukačná pesnička *Abeceda TROCHA INAK* predstavuje stimulačno-motivačný a fixačný prvok Vizualnej techniky učenia. Hudobne spracované verše z KROKU 1 premieňajú učenie písmen na multisenzorický a emočne ladený proces, ktorý podporuje fonematické uvedomovanie, rytmus reči, pozornosť a pamäť.

KROK 6. NARATIVITA – PRÁCA S EDUKAČNÝMI KARTIČKAMI

Kľúčové slová: (naratívne myslenie, sémantické uvedomenie, analýza a syntéza textu, fonemacko-grafémová korešpondencia)

Pomôcka: Edukačné kartičky Abeceda TROCHA INAK

Cieľ vyučovacieho kroku: Rozvíjať naratívne, jazykové a analyticko-syntetické schopnosti dieťaťa prostredníctvom práce s edukačnými kartičkami Abeceda TROCHA INAK.

Cieľom je, aby dieťa dokázalo vnímať a interpretovať text v kontexte ilustrácie, uvedomovalo si vzťah medzi slovom, vetou a významom a zároveň si osvojovalo základné zručnosti analýzy a syntézy textu, rozklad slova na hlásky a slabiky, vyhľadávanie grafémy či slovného významu. Tento krok spája naratívny princíp (príbeh) s kognitívno-jazykovou aktivitou (uvedomenie si štruktúry textu) a vytvára prirodzený prechod od zážitkového učenia k prvkom jazykového vedomia.

Postup:

6.1 Oboznámenie sa s veršom a nápovednou ilustráciou

Pedagóg nadviaže na predchádzajúce kroky (napr. KROK 1 a 3) tým, že ukáže edukačnú kartičku s písmenom (napr. A ako Anjel). Deti sledujú nápovednú ilustráciu, ktorá tvarovo zodpovedá graféme, a počúvajú zveršovaný príbeh (básničku), ktorý ilustruje charakter a význam písmena. Pedagóg číta alebo recituje text rytmizovane, s dôrazom na melódiu reči, intonáciu a opakovanie cieľovej hlásky.

6.2 Naratívna a sémantická analýza

Po prečítaní básničky pedagóg vedie deti k interpretácii jej obsahu tak ako v KROKU 1 prostredníctvom fixačných otázok, napr.: „Kto bol v básničke?“ „Čo robil?“ „Kde sa nachádzal?“ „Na čo sa používa?“ „Je na jedenie?“ „Ako chutí?“ „Akej je farby?“ „Kto ho/ju používa?“ „Čo rád/-a robí?“ „Kde žije?“ „Z čoho je vyrobený/-á?“ „Má krídla?“ „Koľko má nôh?“ „Aké zvuky vydáva?“ atď.

Deti opisujú jej dej, vyjadrujú pocity a hľadajú súvislosti medzi ilustráciou a textom.

Týmto spôsobom sa aktivuje naratívne myslenie, porozumenie textu a logická štruktúra jazyka (dej – postava – prostredie).

6.3 Analýza a syntéza textu

Pedagóg využíva popisovateľnosť a stierateľnosť povrchu edukačnej kartičky ako pracovný priestor pre jazykovo-analytické úlohy, napr.:

- dieťa zakrúžkuje cieľovú grafému v texte (napr. všetky „A“ v básničke),
- podčiarkne slovo, ktoré sa začína na danú hlásku,
- vyhľadá a obtiahne fixkou grafému v samotnom nápovednom obrázku
- počítajú sa slabiky alebo hlásky v konkrétnych slovách,
- dieťa určuje jeho pozíciu v slove (na začiatku, v strede, na konci), atď.

Tento krok podporuje metajazykové uvedomenie, dieťa si začína uvedomovať, že slová sa skladajú z menších častí (foném), ktoré majú svoje miesto, tvar a zvuk.

Pedagóg dieťaťu názorne ukáže počiatočný bod a smer ťahu jednotlivých línií grafémy, ktorý je vyznačený na zadnej strane edukačnej kartičky. Až následne dieťa pristupuje k práci s prednou stranou kartičky, kde sa nachádza nápovedný obrázok so zväčšeným tvarom grafémy. Týmto postupom sa zabezpečuje pochopenie smerovej orientácie písma a vytvára sa základ pre správnu vizuomotorickú koordináciu pri budúcom nácviku písania.

Podľa kognitívnej úrovne dieťaťa nie je nevyhnutné, aby hneď obťahovalo celý tvar písmena. Pedagóg môže najskôr viesť dieťa k tomu, aby v nápovednej ilustrácii obťahovalo len jednotlivé časti obrázka, napr.: oči, vlasy, ruky, krídla či iné detaily postavičky.

Takáto forma aktivity má didakticky preventívny a stimulačný charakter, t. j. znižuje psychickú záťaž, podporuje sústredenie a umožňuje dieťaťu implicitne vnímať a zapamätať si tvar grafémy prostredníctvom opakovaného vizuálneho kontaktu. Mozog si vďaka multisenzorickej aktivite fixuje vizuálny tvar grafémy bez vedomého memorovania, čo zodpovedá princípom nepriameho učenia a metóde Vizuálna technika učenia. V nadväznosti na jazykovo – analytické úlohy môže pedagóg u starších alebo pokročilejších žiakov rozšíriť úlohy aj o nadstavbové aktivity podľa výkonového a obsahového štandardu napr.: vyhľadávanie samohlások, tvrdých spoluhlások, označovanie diakritických a interpunkčných znamienok, atď. Vďaka popisovateľnosti a stierateľnosti povrchu sa učenie stáva bezstresovým a opakovateľným procesom, dieťa vie chybu jednoducho zotrieť a skúsiť to znova.

Tento princíp podporuje sebareflexiu, motiváciu a odolnosť voči neúspechu, keďže dieťa vníma chybu ako súčasť učenia („nič sa nedeje, skúsím znova“). Z didaktického hľadiska je dôležité zdôrazniť, že stierateľný povrch neslúži ako primárna plocha na nácvik písania, ale ako motivačno-doplňkový a interaktívny prostriedok, ktorý spája jazykové, vizuálne a motorické učenie.

Pedagogické odporúčania: Časovanie aktivity je cca 15–20 minút podľa mentálnej a kognitívnej úrovne detí. Aktivitu možno diferencovať podľa veku a potrieb dieťaťa, napr.:

- zamerať sa iba na počúvanie a opis ilustrácie + vizuálnu podobnosť ilustrácie s prislúchajúcou grafémou
- rozšíriť aktivitu o vyhľadávanie grafém, slabík a slov,
- doplniť predchádzajúce menej náročné aktivity o elementárnu syntézu a analýzu slov priamo na edukačnej kartičke.

Prácu s edukačnými kartičkami je vhodné systematicky opakovať v priebehu týždňa, pričom v každom opakovaní je možné klásť dôraz na inú úroveň, oblasť preberaného učiva, napr. raz porozumenie, inokedy analýza a syntéza textu.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROK 6: Práca s edukačnými kartičkami Abeceda TROCHA INAK čiastočne predstavuje prechod od zážitkového/rytmického učenia k jazykovo – analytickému spracovaniu textu. Vďaka popisovateľnému a stierateľnému povrchu edukačných kartičiek sa učenia stáva interaktívnym a multisenzorickým, dieťa text počúva, číta, označuje, píše, analyzuje aj interpretuje. Didakticky ide o krok, v ktorom sa graféma stáva plnohodnotným jazykovým znakom, nielen vizuálnym symbolom.

KROK 7. EDUKAČNÁ MAĽOVANKA – VIZUÁLNE A GRAFOMOTORICKÉ UPEVNIENIE

Kľúčové slová: (grafomotorika, smerová orientácia, vizuálna zhoda, jemná motorika, symbolická integrácia)

Pomôcka: Edukačná maľovanka *Abeceda a Čísla TROCHA INAK*

Cieľ vyučovacieho kroku: Podporiť jemnú motoriku (grafomotoriku), vizuálno-motorickú koordináciu a vizuálne upevnenie tvarov grafém prostredníctvom maľovania v líniách, kde každý list obsahuje ilustráciu, ktorá vizuálne korešponduje s tvarom grafémy. Dieťa si upevňuje spojenie: tvar – ilustrácia – význam a zvyšuje presnosť pri práci s čiarami a smerom pohybu ruky, čo je dôležité pre neskorší nácvik písania. (napr. orientácia pohybu, uvoľnený úchop, citlivosť prítlaku.)

Postup:

7.1 Motivácia a oboznámenie

Pedagóg predstaví deťom list maľovanky, ukáže ilustráciu a prislúchajúci tvar grafémy. Vede s deťmi krátky rozhovor, napr.: „Čo vidíš na obrázku? Ako to súvisí s našim písmenom?“ „Aký zvuk alebo názov má písmenko?“. Tým sa aktivuje vizuálna a sémantická pozornosť pred samotným maľovaním.

7.2 Motorická predpríprava a maľovanie v líniách

Pred samotným maľovaním je vhodné zaradiť krátku uvoľňovaciu aktivitu zameranú na zápästie, predlaktie a rameno, ktorá pripraví dieťa na plynulý a koordinovaný pohyb ruky. Odporúča sa zvoliť ľahké motivačné cvičenia s obsahovým prepojením na nápovedný obrázok, napríklad:

„**Podme si zalietat ako Anjel** – roztiahnime „krídla“ a mávame nimi hore a dolu,“ cvik rozvíja rozsah pohybu v ramenách a uvoľňuje napätie v pažiach,

„**Nakreslime krídla do vzduchu**“ – deti predpažia ruky a opisujú vo vzduchu veľké oblúky pripomínajúce tvar krídiel, tým precvičujú plynulosť pohybu a kruhový ťah.

„**Anjel rozdáva iskričky**“ – deti jemne trasú rukami smerom od seba, akoby rozsypali hviezdy, cvičenie uvoľňuje zápästia a prsty, pripravuje ich na jemnú motoriku pri kreslení,

„**Anjelské lúče**“ – deti robia dlhé pomalé ťahy do strán, akoby maľovali do vzduchu lúče svetla, aktivuje sa ramenný kĺb, predlaktie a zároveň sa podporuje koordinácia oko-ruka,

„**Zazvonil anjelský zvonček**“ – deti jemne spoja palec s ukazovákom, akoby cinkali malým zvončekom, postupne striedajú palec s ostatnými prstami, čím zabezpečia precvičenie všetkých prstových pohybov,

„**Anjel kreslí hviezdičky**“ – deti prstom vo vzduchu kreslia malé hviezdičky, krídla alebo srdiečka.

Takéto pohybové mini cvičenia pomáhajú uvoľniť svalové napätie, podporujú správnu pohybovú ergonómiu a pripravujú grafomotorický aparát dieťaťa na presnejšiu a prirodzenejšiu prácu s kresliacim nástrojom/výtvarnou pomôckou.

Zároveň ešte pred samotným maľovaním pedagóg upozorní dieťa na počiatočný bod a smerový začiatok ťahu grafémy, ktorý je v maľovanke vyznačený smerovými šípkami a bodom

slúžiacim ako orientačnou značkou začiatku ťahu jednotlivých grafém. V ľavom hornom rohu každého pracovného listu edukačnej maľovanky je zobrazená graféma, slúžiaca ako model smerovej orientácie a vizuálneho tvaru písmena. Pedagóg na ňu dieťa výslovne upozorní a vysvetlí jej tvarovú logiku, napr.: „Tu sa začína naše písmenko, pozri, kam ide čiara – hore, dolu, potom oblúčik...“

Dieťa následne niekoľkokrát obtiahne grafému v ľavom hornom rohu maľovanky farebnou ceruzkou pod dohľadom pedagóga.

Výber farby môže mať motivačný alebo didaktický charakter, napr.:

- „Vyber si svoju najobľúbenejšiu farbu, ktorou písmenko obtiahneš.“,
- alebo alternatívne ako „farebný“ diktát: „Najskôr obtiahni červenou, potom zelenou a nakoniec modrou.“ Týmto spôsobom sa spája učenie tvaru grafémy s rozlišovaním farieb, pozornosťou a posluchovou orientáciou.

Takéto krátke vizuálno-motorické cvičenie má prípravný charakter, dieťa si prostredníctvom pohybovej aktivity uvedomí tvar, proporcie a smer písmena, čím sa aktivuje motorická pamäť ruky a vizuálna predstava tvaru. Až po tomto nácviku pristupuje dieťa k samotnému maľovaniu v líniách hlavnej ilustrácie.

Maľovať môže podľa individuálnych potrieb a preferencií, napr.: pastelkou alebo voskovkou (na rozvoj presnosti a prítlaku), vodovými alebo prstovými farbami (na podporu senzomotorickej integrácie a uvoľnenia zápästia). Takýto postup vedie k zníženiu kognitívnej záťaže, zlepšeniu sústredenia a k plynulému prechodu od senzomotorickej manipulácie k výtvarno-edukačnej činnosti, pričom dieťa intuitívne upevňuje vizuálny tvar a smerový priebeh grafémy.

Deti pomaly maľujú nápovedný obrázok na edukačnej maľovanke podľa vodiacej čiary, sledujú smer, udržiavajú stabilitu pohybu. Pedagóg môže rozdeliť úlohy maľovania nápovedného obrázka na časti, napr.: najprv namaľujte obrys písmena v línii, potom výplň pozadia a nakoniec ilustráciu.

Pedagóg môže taktiež deti zároveň podporiť v tvorivej modifikácii edukačnej maľovanky napríklad tým, že si k titulnej nápovednej ilustrácii dokreslia vlastné pozadie, prostredie alebo nové postavičky podľa svojej predstavy. Takáto činnosť rozvíja tvorivosť, priestorové myslenie a sémantické prepojenie učiva, pričom umožňuje každému dieťaťu personalizovať učebný obsah a posilniť jeho emočné prepojenie s grafémou.

7.3 Reflexia a pomenovanie výtvoru

Po dokončení deti ukážu svoje práce, pedagóg vedie otázky typu, napr.: „Ktoré písmeno je na tvojej maľovanke?“ „Aké ťahy boli jednoduché, ktoré náročné?“ „Aké farby sa Ti najviac páčia na tvojom obrázku?“

Prípadne môže dieťa pomenúvať, porovnávať svoj výtvor s pôvodným ilustratívnym vzorom veľkým nápovedným obrázkom umiestnením v priestore vyučovacieho procesu.

Vytvorené výtvarné práce detí je vhodné umiestniť do ich zorného poľa počas vyučovacieho procesu, napríklad na nástenku, panel či pracovnú plochu v triede. Takéto vizuálne vystavenie výtvorov plní dôležitú didaktickú aj motivačnú funkciu, dieťa sa opakovane stretáva s tvarom grafémy, čím dochádza k jej nepriamej vizuálnej fixácii, zároveň vníma vlastný pokrok a prehlbuje vzťah k učebnému obsahu.

Pedagogické odporúčania: Časovanie aktivity je cca 15–20 minút na jeden list, podľa pozornosti dieťaťa. Ak dieťa grafomotoricky zájde mimo líniu, povzbudte ho: „To je v poriadku, každý ťah ti pomáha sa zlepšovať.“ Edukačnú maľovanku je vhodné opakovať v rôznych fázach (napr. po rozprávke, po pesničke), opakované vizuálne a motorické spracovanie upevňuje pamäť.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROK 7: Edukačná maľovanka Abeceda TROCHA INAK je silný vizuomotorický a symbolický nástroj, ktorý prepája pohyb ruky s vizuálnym vnímaním tvaru a významu písmen. Proces maľovania v líniách podporuje jemnú motoriku, smerovú orientáciu, grafické myslenie a vizuálnu pamäť. Keď dieťa vidí, maľuje a reflektuje svoj výtvar, upevňuje svoju mentálnu reprezentáciu grafém, čo výrazne prispieva k ich trvalému osvojeniu.

TROCHA INAK

VIZUÁLNA TECHNIKA UČENIA

KROK 8. MOTIVAČNO-MOTORICKÁ PREDPRÍPRAVA

Kľúčové slová: (grafomotorická predpríprava, motorická reprezentácia grafémy, vizuomotorická koordinácia, kinestetické učenie, rytmizácia, multisenzorická integrácia, implicitné učenie)

Pomôcka: Didaktická séria Motivačno–motorická predpríprava (oficiálny YouTube kanál TROCHA INAK)

Cieľ vyučovacieho kroku: Cieľom je pripraviť pohybový aparát dieťaťa na grafomotorickú činnosť prostredníctvom cielených pohybových aktivít, ktoré prepájajú pohyb, obraz a zvuk písmena v súlade s princípmi Vizuálnej techniky učenia. Pedagóg nadväzuje na predchádzajúce kroky (KROK 1–5), v ktorých si dieťa vytvorilo vizuálno-sémantickú kotvu a fonemicko-grafémovú korešpondenciu, a rozširuje túto skúsenosť o kinestetickú zložku učebného znaku. Z neurofyziologického hľadiska dochádza k aktivácii a synchronizácii vizuálnych, auditívnych a motorických dráh, čím sa vytvára stabilná multisenzorická stopa a pripravuje sa motorická reprezentácia grafémy. Tento proces znižuje kognitívnu záťaž a podporuje plynulú automatizáciu písacieho pohybu.

Postup:

8.1 Motivačno–sémantické uvedenie

Pedagóg vedie krátky rozhovor s deťmi o nápovednom obrázku vyvodzovaného písmena a o tom, čo daný obrázok môže robiť, ako sa pohybuje alebo aké činnosti sú s ním prirodzene spojené. Deti sú vedené k predstavivosti a k vytvoreniu vnútorného obrazu, ktorý bude základom pre nasledujúcu pohybovú aktivitu. Pohyb tak nevzniká mechanicky, ale vychádza zo sémantického významu a prirodzeného konania nápovedného obrázka.

8.2 Motivačno–motorická aktivácia

Na základe rozhovoru deti realizujú jednoduché pohybové cvičenia, ktoré vychádzajú z charakteru nápovedného obrázka (napr. krúživé pohyby, jemné pohyby prstov, kreslenie tvarov vo vzduchu). Pohyby sú plynulé, rytmické a vedú k postupnému uvoľneniu ramena, predlaktia, zápästia a prstov. Aktivita prirodzene prepája veľké aj jemné motorické skupiny a pripravuje telo dieťaťa na grafomotorickú činnosť.

8.3 Prepojenie pohybu s učebným znakom

Dieťa má počas celej aktivity nápovedný obrázok v zornom poli, čím dochádza k implicitnému opakovaniu tvaru grafémy. Pohybové aktivity zároveň odrážajú jej základné tvarové (línie, oblúky, smer) a/alebo sémantické charakteristiky. Prostredníctvom tejto skúsenosti si dieťa vytvára motorickú reprezentáciu grafémy ako súčasť učebného znaku, v ktorom sa prepája tvar, zvuk, význam a pohyb do jednotnej multisenzorickej stopy.

Pedagogické odporúčania: Motivačno-motorickú predprípravu je vhodné systematicky zaraďovať bezprostredne pred grafomotorické činnosti ako krátku, cielene zameranú aktivitu, ktorá dieťa pripravuje na ďalšiu prácu s grafémou. Odporúčaná časová dotácia je približne 3–5 minút, pričom dĺžka aktivity sa prispôsobuje veku, úrovni sústredenia a individuálnym potrebám dieťaťa. Pedagóg by mal aktivitu viesť prostredníctvom nápovedného obrázka a jeho významu, teda tak, aby pohyb vychádzal z toho, čo daný obrázok predstavuje a čo môže „robiť“. V duchu princípov Vizualnej techniky učenia sa tým vytvára prirodzené prepojenie medzi tvarom grafémy, významom nápovednej ilustrácie a pohybovou skúsenosťou dieťaťa. Dôležité je zachovať motivačný, hravý a bezstresový charakter aktivity, bez dôrazu na výkon alebo presnosť prevedenia. Pedagóg podporuje plynulosť, rytmus a spontánnosť pohybu, čím vytvára vhodné podmienky na to, aby dieťa vstupovalo do ďalšieho kroku učenia pripravené, sústredené a významovo ukotvené v preberanom učive.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROKU 8: Motivačno-motorická predpríprava predstavuje dôležitý premostovací krok medzi vizuálno-sémantickým osvojovaním grafémy a jej následnou grafomotorickou realizáciou. V rámci Vizualnej techniky učenia ide o aktivitu, v ktorej sa nápovedný obrázok nestáva iba vizuálnou oporou, ale aj východiskom pre pohybové spracovanie učiva. Dieťa prostredníctvom rozhovoru o nápovednej ilustrácii a následnej pohybovej aktivite lepšie chápe jej význam, prirodzene sa na ňu sústreďuje a súčasne si opakovane upevňuje tvar grafémy, ktorú má počas aktivity v zornom poli. Tým sa učebný znak rozširuje o pohybovú skúsenosť a učenie nadobúda celostný, multisenzorický charakter. Aktivita zároveň pripravuje dieťa na plynulejší prechod k písaniu, pretože rozvíja pohybovú pripravenosť v zmysluplnom a didakticky ukotvenom kontexte. V rámci metodiky Vizualnej techniky učenia tak KROK 8 posilňuje spojenie medzi obrazom, významom, pohybom a budúcim písomným prejavom dieťaťa.

KROK 9. GRAFOMOTORICKÁ INTEGRÁCIA

Kľúčové slová: (grafomotorika, vizuomotorická koordinácia, prítlak, smerová orientácia, multisenzorické učenie)

Pomôcky: *Nápovedné obrázky 2v1 – Abeceda TROCHA INAK, Prvé písmená – Abeceda TROCHA INAK*

Cieľ vyučovacieho kroku: Cieľom je pretavenie vizuálne vnímanej grafémy do jej motorickej realizácie, teda prechod od poznania tvaru písmena k jeho vlastnému zápisu. Pedagóg nadväzuje na predchádzajúce kroky (KROK 1–5), v ktorých si dieťa osvojilo tvar, zvuk a význam písmena, a pretvára túto skúsenosť do grafomotorického výkonu. Aktivita rozvíja koordináciu oko–ruka, vizuomotorické plánovanie, prítlak a smerovú orientáciu ťahu, pričom sa uplatňuje princíp multisenzorického učenia, t. j. spájanie pohybu, videnia, rytmu a reči.

Postup:

9.1 Vizualizácia a orientácia v tvare grafémy

Pedagóg dieťaťu ukáže zväčšený tvar písmena v produkte *Nápovedné obrázky 2v1*, ktorý tvorí súčasť ilustrácie. Učiteľ poukáže na počiatkový bod a smer ťahu, ktoré sú vyznačené podľa metodiky písania. Dieťa sleduje trajektóriu pohybu prstom alebo fixkou, pričom pedagóg verbalizuje pohyb, napr.: „Začíname hore, oblúk dolu, zakončíme na pravej strane.“ Vďaka veľkému formátu a vizuálnym oporám sa zníži kognitívne aj motorické zaťaženie a dieťa si bezpečne osvojuje smerové vzorce ťahov.

9.2 Návčik písania – stierateľný povrch ako motivačný prvok

Dieťa obtiahne tvar grafémy fixkou priamo na nápovednom obrázku. Stierateľný povrch umožňuje opakovanie bez stresu, čím sa eliminuje strach z chyby a podporuje pozitívny, emočný vzťah k písaniu. Cieľom je postupne dosiahnuť presnosť tvaru grafémy, plynulý a rytmický pohyb ruky pri súčasnej koordinácii vizuálno-motorických dráh.

9.3 Prechod na papier – tréning prítlaku a stability zápästia

Po zvládnutí návčiku na veľkých nápovedných obrázkoch prechádza dieťa na produkt *Prvé písmená – Abeceda TROCHA INAK*, ktorý je určený na tréning písania na papier.

Každý pracovný list obsahuje:

- vyznačený počiatkový bod a smerovú orientáciu písmena,
- návodnú grafému pre ľaváka na pravej strane listu,
- voľný priestor na pracovných listoch bez tlačiarenskej väzby, ktorý umožňuje voľný pohyb zápästia a prirodzený rozsah ruky.

Odstránenie väzby bolo zvolené z didakticko-ergonomických dôvodov, aby sa predišlo fixácii ruky v nekomfortnej polohe a umožnila sa správna pozícia zápästia, prstov a lakťa počas písania. Tréning na papierovom povrchu zároveň rozvíja prítlak, citlivosť a kontrolu kĺzavosti ruky, čím sa pripravuje ruka dieťaťa na písanie v zošite.

Pedagogické odporúčania: Aktivitu realizujte v čase cca 10–15 minút, s krátkou rozcvičkou zápästia a prstov (napr. „anjelské krídla“, „lietajúce písmenká“, atď.). Podporujte plynulosť a rytmus ťahu, možno ju doprevádzať rečovo („hore – dolu – krídelko!“) alebo hudobne. Vytvorte pozitívnu atmosféru, t. j. pochváľte snahu, nie výsledok, cieľom je plynulosť a uvoľnenie ruky. Pri tréningu na papieri sledujte správny úchop, prítlak a polohu tela dieťaťa. Aktivitu môžete ukončiť krátkou reflexiou: „Ktoré písmenko sa Ti písalo najľahšie? Prečo?“

Zhrnutie edukačnej aktivity KROKU 9: Grafomotorická integrácia predstavuje záverečnú fázu osvojovania grafémy, kde sa vizuálne poznanie pretavuje do motorického výkonu. Kombinácia Nápovedných obrázkov 2v1 a pracovných listov Prvé písmená umožňuje bezstresový, postupný a motivujúci prechod od veľkorozmerného nácviku k písaniu na papier. Tento proces stabilizuje rukopisné zručnosti, rozvíja prítlak, koordináciu a sebavedomie dieťaťa pri písaní, čím uzatvára komplexný cyklus Vizuálnej techniky učenia, t. j. od rozpoznania tvaru grafémy – cez zvuk fonémy - až po vlastný zápis písmena.

TROCHA INAK

VIZUÁLNA TECHNIKA UČENIA

KROK 10. HRAVÁ FIXÁCIA UČIVA – TVORIVÁ STABILIZÁCIA POZNATKOV

Kľúčové slová: (multisenzorická fixácia, tvorivosť, vizuálno-hmatové učenie, dlhodobá pamäťová stopa)

Pomôcky: Didaktická séria Hravá fixácia učiva (oficiálny YouTube kanál TROCHA INAK) papier, lepidlo, nožnice, pastelky, fixky, plastelína, prírodné materiály (listy, kamienky, vetvičky, semienka), textilné a dekoračné prvky

Cieľ vyučovacieho kroku: Hravá fixácia učiva predstavuje stabilizačnú fázu učenia, ktorá umožňuje deťom upevniť a prežiť poznatky o tvare grafémy a zvuku fonémy prostredníctvom zmyslovo bohatých, kreatívnych aktivít. Didaktická séria Hravá fixácia učiva má stimulačno-motivačný a relaxačný charakter, t. j. uvoľňuje napätie, podporuje tvorivosť, sebvýjadrenie a vnútornú motiváciu dieťaťa. Cieľom nie je výkon, ale radosť z poznania a tvorby, pri ktorej sa zároveň upevňuje fonematicko-grafémová korešpondencia a posilňuje dlhodobá pamäťová stopa.

Postup:

10.1 Motivačný vstup a aktivácia pozornosti

Pedagóg nadviaže na predchádzajúce kroky (napr. Ozvučené písmená alebo Melódia abecedy) a deťom pripomenie písmeno, s ktorým budú pracovať, napr.: „Dnes si zopakujeme písmenko A – pamätáte sa, ako znelo? A – A – A – Anjel! Dnes si takého Anjelika vytvoríme z papiera a jemných bielych pierok.“

10.2 Tvorivá manipulácia – multisenzorická fixácia

Po zhladaní didaktického videa Hravá fixácia učiva nasleduje praktická tvorivá aktivita, v ktorej deti zobrazujú tvar písmena a jeho prislúchajúci nápovedný obrázok rôznymi výtvarnými technikami, napr.:

- modelovanie písmena z plastelíny, z cesta alebo drôtika,
- tvorba písmena lepením kúskov papiera, látky, semienok, listov či pierok,
- koláž písmena a jeho nápovedného obrázka.

Didaktická séria Hravá fixácia učiva slúži ako inšpiračný vizuálny podklad pre výtvarnú tvorbu detí. Jednotlivé diely série ponúkajú motivačné ukážky, ako možno nápovedné obrázky s grafémou prostredníctvom Vizuálnej techniky učenia výtvarne stvárniť, no kreativite sa nekladú žiadne hranice. Pedagogickým cieľom je umožniť, aby každé dieťa prostredníctvom rôznych techník kreslenia, maľovania, koláže, modelovania či lepenia vyjadrilo svoj vlastný pohľad na nápovedný obrázok a prislúchajúcu grafému. Zámerom je, aby dieťa **vedome manipulovalo s tvarom grafémy**, pričom zapája **zrak, hmat, pohyb aj reč**, čím sa aktivujú viaceré mozgové dráhy súčasne.

10.3 Reflexia a zážitková prezentácia

Na záver deti prezentujú svoje výtvary, pomenúvajú písmeno a opisujú, ako vznikol ich nápovedný obrázok s písmenkom.

Pedagóg môže položiť otázky: „Z čoho si vytvoril svoje písmenko?“ „Ako si sa pri tom cítil?“ „Aký zvuk k nemu patrí?“

Cieľom je rozvíjať metakognitívne uvedomenie, podporiť verbálne vyjadrovanie a pozitívnu sebareflexiu. Výtvarné práce je vhodné umiestniť do zorného poľa detí (napr. na nástenku alebo pracovný panel), aby vizuálne pôsobili ako trvalá didaktická kotva počas ďalšieho učenia.

Pedagogické odporúčania: Časovanie aktivity je cca 30 - 45 minút podľa veku a zručností detí. Prvotným zameraním je upevnenie zvuku a tvaru grafémy hravou, nie výkonnostnou formou. Forma práce môže byť individuálna, párová alebo skupinová. Materiály voľte tak, aby podporovali jemnú motoriku (plastelína, kolážové prvky, textúry, pierka, atď.). Sledujte individuálne tempo a potreby detí, nie všetky musia dospieť k rovnakému výsledku, dôležitý je proces, nie výkon.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROK 10: Didaktická séria *Hravá fixácia učiva* predstavuje multisenzorický, zážitkový a relaxačný spôsob učenia, ktorý transformuje poznanie na tvorivú skúsenosť.

VIZUÁLNA TECHNIKA UČENIA

KROK 11. TAKTILNÁ STIMULÁCIA

Kľúčové slová: (taktilná percepčia, multisenzorická integrácia, hmatová pamäť, grafémovo-fonémová konsolidácia)

Pomôcky: Hmatové obrázky – Abeceda a Čísla TROCHA INAK

Cieľ vyučovacieho kroku: Cieľom tejto aktivity je aktivovať hmat ako ďalší kanál učenia a prostredníctvom dotyku posilniť spojenie medzi tvarom grafémy, zvukom fonémy a jej významom. Taktilná stimulácia pomáha dieťaťu „precítiť“ tvar písmena, čím sa prehĺbuje senzomotorické učenie, podporuje koncentrácia, pozornosť a dlhodobá pamäťová stopa.

Postup:

11.1 Oboznámenie sa s hmatovým podnetom

Pedagóg dieťaťu predstaví hmatový obrázok a vysvetlí mu, že písmenko môže nielen vidieť, ale aj cítiť prstami. Upozorní na textúrované a reliéfne časti obrázka:

„Tu je tvar písmenka, pozri, môžeš po ňom prstom prejsť zhora nadol.“

Cieľom je, aby dieťa vnímaním dotyku začalo mentálne identifikovať tvar písmena.

11.2 Taktilné obťahovanie tvaru grafémy

Dieťa sleduje prstom kontúru písmena, pričom vníma jeho počiatkový bod, smer ťahu a zmeny línie. Pedagóg môže súčasne verbalizovať: „Tu sa písmenko ohýba... teraz ide hore... tu končíme.“ Tento proces podporuje spojenie medzi hmatovým a vizuálnym vnemom a zlepšuje priestorovú orientáciu v tvare. Následne môže dieťa obťahovať grafému so zatvorenými očami, čo prehĺbuje hmatovú diferenciaciu a rozvíja mentálnu reprezentáciu tvaru.

Pedagogické odporúčania: Časová relácia je cca 10 minút na jedno písmeno, podľa individuálnej potreby dieťaťa. Aktivitu realizujte v pokojnom prostredí, kde sa dieťa môže plne sústrediť na dotykový vnem. Neopravujte hmatové „omyly“, ale povzbudzujte dieťa k opisu, čo cíti: „Čo si nahmatal/-a?“ „Kde sa menil tvar písmenka?“.

Prepojujte hmatové učenie s vizuálnym a rečovým, po obťahovaní „nahmataní“ grafémy nech dieťa obrázok ukáže, pomenuje a vysloví hlásku. Môžete zaradiť do vyučovacieho procesu aj edukačno herný variant „Dotykového pexesa“, dieťa hľadá dvojice podľa hmatu.

Pri Hmatových obrázkoch Abeceda a Čísla TROCHA INAK môže pedagóg do vyučovacieho procesu aplikovať aj nasledovné didaktické úlohy, napr.:

- k určenému obrázku dieťa priradí vizuálne zhodné písmeno,
- dieťa pomenuje určený obrázok a vyvodí písmeno na začiatku slova,
- dieťa pomenuje obrázok a určí písmeno na konci slova,
- dieťa vyhladá písmeno a k nemu vizuálne aj zvukovo prislúchajúci obrázok podľa diktátu pedagóga,
- k danému písmenu dieťa vyhladá všetky obrázky, v ktorých sa dané písmeno nachádza (napr. A – Anjel, Lampáš, Cibuľa, Žaba...),
- dieťa obťahuje textúrované línie prstom a súčasne vyslovuje hlásku,
- dieťa obťahuje grafému so zatvorenými očami a určuje, ktoré písmeno cíti,

- dieťa vytvorí k určenému obrázku oznamovaciu alebo opytovaciu vetu,
- dieťa vyhľadá obrázok podľa ukážky edukačnej pesničky Abeceda TROCHA INAK,
- šrafovanie, položením hmatovej kartičky pod papier a jemným šrafovaním ceruzkou dieťa „objaví“ tvar grafémy, ktorý bol dovtedy schovaný pod papierom.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROKU 11: Taktilná stimulácia prostredníctvom Hmatových obrázkov Abeceda a Čísla TROCHA INAK predstavuje efektívny multisenzorický nástroj, ktorý zapája zrak, hmat, sluch aj reč. Dotykové obťahovanie písmen rozvíja jemnú motoriku, priestorové vnímanie a taktilnú pamäť, pričom zároveň podporuje fonematicko-grafémovú integráciu.

TROCHA INAK

VIZUÁLNA TECHNIKA UČENIA

KROK 12. MOTIVAČNÝ A STIMULAČNÝ PRVOK

Kľúčové slová: (motivácia, pozitívne posilnenie, sebadôvera, emocionálna regulácia)

Pomôcka: Edukačné nálepky – Abeceda a Čísla TROCHA INAK

Cieľ vyučovacieho kroku: Podporiť vnútornú motiváciu dieťaťa prostredníctvom pozitívnej spätnej väzby a emocionálneho posilnenia. Edukačné nálepky slúžia ako motivačný a stimulačný nástroj, pomáhajú budovať radosť z učenia, znižujú úzkosť a podporujú dlhodobú angažovanosť dieťaťa v procese učenia. Zároveň napomáhajú pedagógovi pozitívne usmerňovať správanie a sústredenie detí.

Postup:

12.1 Motivačné použitie nálepiek

Pedagóg využíva nálepky v rámci každodenných aktivít ako:

- odmenu za úsilie, pozornosť alebo spoluprácu,
- stimulačný prvok počas osvojovania písmen,
- symbolický dôkaz pokroku, dieťa si uvedomuje a aj vizuálne vníma, že napreduje,
- emocionálnu pochvalu, namiesto porovnávania výkonu s inými deťmi.

12.2 Didaktické využitie nálepiek:

- dieťa si po úspešnom splnení úlohy nalepí písmenko, ktoré sa naučilo,
- po každom zvládnutom písmene vytvára svoj „strom poznania“ alebo „písmenkový album“,
- pedagóg môže využívať nálepky na vizualizáciu pokroku triedy, napr.: spoločný plagát s cestou abecedy,
- nálepky môžu byť súčasťou sebaopozorovania, t. j. dieťa si samo vyhodnocuje, ktoré písmenká už zvládlo.

Pedagogické odporúčania: Nálepky používajte nie ako hodnotenie výkonu, ale ako emocionálne posilnenie, t. j. pochváľte snahu. Môžete si s deťmi viesť „písmenkový denník“, osobné portfólio s nálepkami, ktoré zobrazuje priebeh učenia a motivuje k ďalšiemu objavovaniu.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROKU 12: Edukačné nálepky Abeceda a Čísla TROCHA INAK predstavujú motivačný a emočne podporný prvok výučby. Spájajú zážitok úspechu, radosť z učenia a súčasne aj vizuálne opakovanie učiva. Posilňujú vnútornú motiváciu, sebavedomie a súčasne vytvárajú pozitívny postoj k abecede.

KROK 13. SYSTEMATICKÁ EXPOZÍCIA GRAFICKÝCH ZNAKOV

Kľúčové slová: (vizuálna expozícia, metakognícia, grafomotorika, automatizácia, samoregulácia učenia)

Pomôcka: *Písmenkový pomocník – Abeceda TROCHA INAK*

Cieľ vyučovacieho kroku: Podporiť dlhodobé vizuálne a motorické uchovanie tvarov písmen prostredníctvom systematickej expozície a okamžitej spätnej väzby. Písmenkový pomocník slúži ako sprievodca učení, dieťaťu poskytuje trvalú vizuálnu oporu, ktorá pomáha upevniť vzťah medzi tvarom grafémy, zvukom fonémy a jej použitím v texte. Cieľom je rozvíjať automatizáciu čítania a písania, ako aj sebareguláciu pri riešení úloh, dieťa sa učí samostatne vyhľadávať a upevňovať správne tvary písmen.

Postup:

13.1 Expozícia grafických znakov – vizuálna a kognitívna opora

Predná strana Písmenkového pomocníka obsahuje prehľad všetkých tlačených a písaných písmen slovenskej abecedy s nápovednými ilustráciami podľa princípov Vizuálnej techniky učenia. Každé písmeno má svoju „písmenkovú rodinku“ (veľké, malé, tlačené, písané), čím sa rozvíja písmenová invariancia – schopnosť rozpoznať, že rôzne tvary označujú ten istý znak. Písmenkový pomocník je ideálne umiestnený, ak ho má dieťa na lavici počas písania. V prípade neistoty si môže rýchlo vizuálne overiť tvar grafémy, či už v tlačenom alebo písanom variante. Týmto spôsobom sa podporuje samostatné overovanie poznatkov a metakognitívna regulácia učenia, t. j. dieťa sa učí, ako si pomôcť bez zásahu pedagóga.

13.2 Popisovateľný a stierateľný povrch – okamžitá náprava neistoty

Povrch Písmenkového pomocníka je popisovateľný a stierateľný, čo umožňuje okamžitý nácvik alebo korekciu písmena, s ktorým má dieťa ťažkosti. Keď nastane situácia, že si dieťa nevie vybaviť tvar písmena, napr. zabudne ako vyzerá „A“ v písanej podobe, najskôr si podľa nápovedného obrázka na prednej strane identifikuje dané písmeno, potom si Písmenkového pomocníka otočí na zadnú tréningovú stranu, kde si hneď môže daný tvar precvičiť. Tento princíp bezprostrednej spätnej väzby a opakovania napomáha rýchlej konsolidácii pamäťovej stopy a rozvíja autokorekčné stratégie učenia, t. j. dieťa si svoj nedostatok uvedomí, okamžite ho precvičí a upevní správnu podobu grafémy. Zadná strana Písmenkového pomocníka obsahuje pomocné linajky pre nácvik výšky a proporcií písmen.

Pedagogické odporúčania: Písmenkového pomocníka nech má dieťa k dispozícii na lavici ako oporu pri písaní. Povzbudzujte deti, aby sami identifikovali písmeno, ktoré im robí problém, a hneď si ho na Pomocníkovi precvičili. Kombinujte s produktmi Prvé písmená a Nápovedné obrázky 2v1 pre komplexné prepojenie tvaru – zvuku – zápisu.

Zhrnutie edukačnej aktivity KROKU 13: KROK 13 predstavuje systematickú vizuálnu expozíciu a samostatnú prácu s grafémami. Písmenkový pomocník funguje ako trvalý sprievodca dieťaťa pri písaní, umožňuje mu v prípade neistoty rýchlo overiť tvar písmena, precvičiť ho a upevniť

bez strachu z chyby. Týmto sa rozvíja autonómne učenie, sebakontrola a dlhodobá pamäťová stopa. Didakticky predstavuje Písmenkový pomocník dôležitý prechod od riadenej podpory pedagóga k samostatnému a uvedomelému osvojovaniu abecedy, tzv. krok, ktorý vedie dieťa k istote, plynulosti a radosi z písania.

TROCHA INAK

VIZUÁLNA TECHNIKA UČENIA

ZÁVER METODICKÉHO POSTUPU POUŽÍVANIA METÓDY VIZUÁLNA TECHNIKA UČENIA

Metodika Vizualnej techniky učenia predstavuje komplexný, systematicky prepracovaný a didakticky overený postup, ktorý vedie dieťa k prirodzenému osvojeniu si základných prvkov čítania a písania, tvaru písmena (grafémy), jeho pomenovania a zvuku (fonémy). Tým, že si dieťa tieto tri základné zložky osvojí v súlade s princípmi multisenzorickej stimulácie prostredníctvom metódy Vizualna technika učenia, nadobudne pevný základ pre neskoršiu prácu s akýmkoľvek iným didaktickým materiálom či šlabikárom.

Metodika je spracovaná do jednotlivých KROKOV, ktoré vytvárajú logicky nadväzujúcu štruktúru. Každý krok rozvíja určitú oblasť poznania, od prvotnej vizualnej expozície až po upevnenie tvaru a zvuku písmen. Jednotlivé kroky je vhodné realizovať v odporúčanej postupnosti, pretože tá zabezpečuje systematické napredovanie a postupnú integráciu zručností. V niektorých situáciách (napr. pri opakovaní, fixácii alebo reedukácii) je možné využiť aj jednotlivé kroky samostatne, vždy však v súlade s cieľom vyučovania a úrovňou rozvoja dieťaťa. V rámci metodického spracovania boli jednotlivé kroky demonštrované na príklade písmena A – ANJEL, ktoré slúži ako vzor pre aplikáciu na celú abecedu.

Metodika Vizualnej techniky učenia je koncipovaná ako otvorený a dynamický systém, ktorý sa priebežne dopĺňa, rozširuje a aktualizuje v nadväznosti na pedagogickú prax, skúsenosti z edukačného prostredia a ďalší rozvoj didaktických nástrojov. Tento proces umožňuje jej flexibilné prispôbovanie potrebám detí, pedagógov aj vzdelávacích inštitúcií, pričom si zachováva svoju vnútornú logiku, systematickosť, komplexnosť a odbornú integritu.

Niektoré myšlienky a princípy sa v metodike cieľavedome opakujú, pretože práve opakovanie je kľúčom k stabilnému ukotveniu vedomostí. Cielená repetícia podporuje pamäťovú stopu, istotu pri rozpoznávaní písmen a znižuje chybovosť pri fonologickom rozlišovaní.

Na oficiálnom YouTube kanáli TROCHA INAK sú dostupné ďalšie edukačné videá zaradené do Didaktickej série s Abecedou TROCHA INAK, ktoré nadväzujú na metodiku a rozvíjajú rôzne oblasti detského poznávania. Videá sú tematicky zamerané napríklad na: priestorovú orientáciu, zrakovú diferenciaciu, postreh, pozornosť, pamäť a rozvoj jednotlivých oblastí pedagogiky. Séria je priebežne dopĺňaná o nové edukačné videá, ktoré môžu pedagógovia využiť na inšpiráciu, obohatenie a upevnenie učiva priamo vo vyučovacom procese.

Všetky edukačné pomôcky značky TROCHA INAK sú koncepčne vytvorené na princípoch metódy Vizualna technika učenia, pričom rešpektujú jej základnú didaktickú jednotku – zmysluplný multisenzorický učebný znak, v ktorom sa prepája tvar grafémy, jej význam a zvuk. Metóda Vizualna technika učenia spolu s edukačnými pomôckami TROCHA INAK tvorí integrálnu súčasť vzdelávacieho systému ZIMOVA SYSTEM, ktorý predstavuje pri výučbe abecedy komplexný prístup k rozvoju jazykových, čitateľských a kognitívnych zručností detí v predprimárnom a primárnom vzdelávaní.

Všetky edukačné činnosti a didaktické úlohy realizované podľa metódy Vizualna technika učenia musia prebiehať pod dohľadom pedagóga alebo dospeléj osoby. Cieľom je zabezpečiť

bezpečné prostredie, eliminovať riziko úrazu a zároveň zachovať správne metodické vedenie dieťaťa počas edukačného procesu.

„Ak učíme po starom, aj keď poznáme lepší spôsob,
je to, akoby sme držali kľúč od poznania,
no nechali dvere zamknuté pred všetkými deťmi,
ktoré na ne klopú.“

S úctou,
Ing. Mária Zimová
autorka Vizúálnej techniky učenia
ZIMOVA SYSTEM

